55

Projekt

URZĄD MIASTA
Kędzierzyn-Koźle
Wpł. dn. 22-09-2025
Biuro Rady Miasta
ul. Grzegorza Piramowicza 32

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA KĘDZIERZYN-KOŹLE

z dnia ..... 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 4^1 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214) Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, jest integralną częścią Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Kędzierzyn-Koźle.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZYDENT MIASTA
Sabina Nowosielska

Kierownik Wydziału
Polityki Mieszkaniowej,
Spraw Socjalnych i Zdrowia
Maja Mrożek-Dobber

Niniejszy dokument nie budzi zastrzeżeń pod względem formalno-prawnym.
RADCA PRAWNY .....
data podpis
Klaudiusz Widera
Nr wpisu OP-1670
05.09.2025 r.

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2026-2029

Kędzierzyn-Koźle

Wprowadzenie.

Obowiązkiem Gminy jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałanie narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, jak również integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych.

W szczególności zadania te obejmują:

1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych;

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych;

5) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Działania te prowadzone są w ramach Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Podstawą opracowania i realizacji Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej Gminnym Programem, są następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.), zwana dalej w.t.p.a.
2. Ustawa z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), zwana dalej p.n.
3. Ustawa z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673).
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz.1465, z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm).
6. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1670 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, z późn. zm.).

8. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 450, z późn. zm).
9. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49).
11. Inne ustawy i przepisy prawne właściwe dla realizacji Gminnego Programu.

Gminny Program wpisuje się również w 2 cel operacyjny Profilaktyka Uzależnień Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

W celu przygotowania Gminnego Programu przeprowadzono diagnozę problematyki uzależnień i przemocy domowej na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle, stanowiącą **załącznik nr 1** do Gminnego Programu.

Rozdział I. Priorytety, cele oraz zadania Gminnego Programu.

W wyniku przeprowadzenia diagnozy problemów związanych z używaniem, nadużywaniem oraz uzależnieniem od substancji psychoaktywnych, jak również problemem przemocy domowej, występujących na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle, która stanowi załącznik nr 1 do Gminnego Programu, zostały określone priorytetowe kierunki działań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problematyki uzależnień oraz przemocy domowej.

Ze względu na powyższe przyjęto, że zadaniem Gminnego Programu jest prowadzenie szeroko rozumianych działań profilaktycznych, edukacyjnych, udzielania pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wynikających z nadużywania alkoholu, uzależnienia od alkoholu i narkotyków, stosowania przemocy domowej, jak również przeciwdziałanie marginalizacji społecznej, wykluczeniu społecznemu oraz wspomaganie reintegracji społecznej i zawodowej.

Za priorytety w działaniach profilaktycznych Gminy uznaje się:

I. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży.

Cele szczegółowe:

1. Promowanie oddziaływań profilaktycznych, w tym rekomendowanych programów profilaktycznych.
2. Promowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego.
3. Poszerzanie wiedzy rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.
4. Poszerzanie wiedzy osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz obowiązujących przepisów prawnych.

5. Poszerzanie wiedzy społeczności lokalnej ukierunkowanej na zwrócenie uwagi na problem używania substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie.

Zadania:

1. 1) Realizacja programów profilaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów, znajdujących się w bazie programów rekomendowanych;
   2) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką, przygotowanie do prowadzenia programów profilaktycznych, w szczególności znajdujących się w bazie programów rekomendowanych;
   3) Organizacja Przeglądu Profilaktycznego;
2. 1) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych;
   2) Organizacja Miniolimpiady dla dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych.
3. Szkolenie rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.
4. 1) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz obowiązujących przepisów prawnych;
   2) Organizacja Konferencji Profilaktycznej.
5. Prowadzenie kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem używania substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie.

Wskaźniki:

1. Liczba oddziaływań profilaktycznych realizowanych w ramach Gminnego Programu (w tym programów profilaktycznych, szkoleń dla realizatorów programów profilaktycznych).
2. Liczba uczestników pozalekcyjnych zajęć sportowych realizowanych w ramach Gminnego Programu.
3. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.
4. Liczba szkoleń i konferencji dla osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz obowiązujących przepisów prawnych.
5. Liczba działań podejmowanych w ramach kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem używania substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie.

II. Pomoc dzieciom i członkom rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej.

Cele szczegółowe:

1. Stwarzanie warunków do prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową, wyrównywanie ich szans oraz zwiększanie dostępności do pomocy socjoterapeutycznej i psychologicznej.
2. Poprawa funkcjonowania członków rodzin osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie.
3. Stwarzanie możliwości wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową.
4. Zwiększanie kompetencji osób pomagających dzieciom i pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień, przemocą domową i uzależnień behawioralnych.

Zadania:

1. 1) Wspieranie istniejących placówek wsparcia dziennego prowadzących świetlice socjoterapeutyczne oraz kluby młodzieżowe (standardy świetlicy socjoterapeutycznej zostały określone **w załączniku nr 2** do Gminnego Programu);

   2) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego obejmujących opieką dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia i przemocy domowej;

   3) Organizowanie spotkań integracyjnych dla podopiecznych placówek wsparcia dziennego;

   4) Dożywianie dzieci i młodzieży będących pod opieką placówek wsparcia dziennego.

   5) Wspieranie projektów socjoterapeutycznych kierowanych do dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu i/lub narkotyków i/lub przemocy domowej oraz ich rodzin.

2. 1) Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą domową oraz dla osób dotkniętych problem narkotykowym, jak również zajęć informacyjno-edukacyjnych i grup wsparcia dotyczących szkodliwości substancji psychoaktywnych;

   2) Prowadzenie działań skierowanych na pomoc rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową;

   3) Prowadzenie działań skierowanych na pomoc dzieciom i rodzicom dotkniętym problemem FAS i FASD;

   4) Wspieranie zatrudnienia socjalnego, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych lub innych form aktywizacji zawodowej dla członków Klubów Integracji Społecznej;

   5) Wspieranie Centrów Integracji Społecznej.

3. Organizacja wypoczynku z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy.

4. Szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocą domową i uzależnień behawioralnych.

Wskaźniki:

1. Liczba dzieci korzystających z placówek wsparcia dziennego, w tym z pomocy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży.
2. Liczba osób korzystających z oferty punktów konsultacyjnych oraz diagnostyczno-terapeutycznych.
3. Liczba dzieci korzystających z wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową.
4. Liczba szkoleń kierowanych do osób pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień, przemocą domową i uzależnień behawioralnych.

III. Ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, NSP) oraz doświadczania lub stosowania przemocy.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych, osób współuzależnionych oraz osób stosujących i doświadczających przemocy domowej.
2. Zwiększanie wiedzy na temat szkód zdrowotnych wynikających z picia szkodliwego i uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz na temat przemocy domowej, jak również wspieranie instytucji z terenu Gminy zajmujących się problematyką uzależnień, w tym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Zwiększenie wiedzy wśród pracowników jednostek świadczących pomoc, dotyczącej problemu uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz aktualnej wiedzy z zakresu zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Zadania:

1. 1) Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych, osób współuzależnionych oraz osób stosujących i doświadczających przemocy domowej;
   2) Szkolenie specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień;
   3) Szkolenie osób pracujących z osobami stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy.
2. 1) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zespół pracujący z osobami nadużywającymi alkoholu i ich rodzinami);

2) Szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania picia szkodliwego, używania substancji psychoaktywnych i podejmowania interwencji;

3) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących działania alkoholu, nowych substancji psychoaktywnych i ryzyka szkód;

4) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących przemocy domowej.

3. 1) Organizacja konferencji oraz szkoleń zwiększających wiedzę pracowników jednostek pomocowych w zakresie narkomanii i substancji psychoaktywnych.

2) Udzielanie wsparcia merytorycznego instytucjom, placówkom i osobom zajmującym się problematyką narkomanii.

Wskaźniki:

1. Liczba placówek świadczących pomoc terapeutyczną dla osób uzależnionych od alkoholu, nowych substancji psychoaktywnych i narkotyków, osób współuzależnionych oraz osób stosujących i doświadczających przemocy domowej na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle.
2. Liczba osób korzystających ze szkoleń dla osób pracujących z osobami stosującymi lub doświadczającymi przemocy domowej oraz szkoleń dla specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień lub innych szkoleń w obszarze zwiększania dostępności do pomocy terapeutycznej lub wczesnej interwencji.
3. Liczba spraw skierowanych do sądu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w stosunku do ilości wszystkich prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych spraw.

IV. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych.

Cele szczegółowe:

1. Ograniczanie dostępności do napojów alkoholowych poprzez określanie limitu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (w odrębnych Uchwałach Rady Miasta).
2. Monitorowanie sprzedaży alkoholu na terenie Gminy.

Zadania:

1. 1) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków oraz projektów Uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie;

2) Przygotowywanie projektów uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie.

2. 1) Sprawowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych) kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 8 w.t.p.a.;

2) Prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim;

3) Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów prawnych, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim.

Wskaźniki:

1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży z uwzględnieniem przedziałów zawartości alkoholu w napojach alkoholowych.
2. Ocena stanu na terenie gminy w zakresie dostępności napojów alkoholowych dla osób nieletnich (na podstawie wyników badań, wyników kontroli lub liczby wygaszonych zezwoleń w wyniku naruszenia art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).
3. Ocena przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poprzez stosunek liczby przeprowadzonych kontroli do liczby kontroli z wynikiem negatywnym.

W celu prowadzenia skutecznych działań w ramach Gminnego Programu konieczne jest przygotowywanie rzetelnej diagnozy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych na terenie Gminy, a co za tym idzie niezbędne jest cykliczne prowadzenie badań społecznych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów ich używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym, domową i uzależnień behawioralnych.

Osiągnięcie określonych powyżej celów będzie możliwe poprzez realizację szczegółowo określonych powyżej zadań w trybie określonym **w załączniku nr 3** do Gminnego Programu, przy udziale wskazanych tam realizatorów. Działania te kierowane są do całej społeczności lokalnej.

Rozdział II. Realizatorzy i współrealizatorzy Gminnego Programu:

1. **Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia** Urzędu Miasta w zakresie koordynacji Gminnego Programu, z wyłączeniem realizacji zadania II.1.2)

Wydział Oświaty i Wychowania w zakresie realizacji zadania I.1.1) Promowanie oddziaływań profilaktycznych, w tym rekomendowanych programów profilaktycznych oraz II.3) Stwarzanie możliwości wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową.

Wydział Kultury i Sportu Promowanie w zakresie realizacji zadania I.2.1) pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w szczególności w zakresie określonym w art. 4^1 ust. 6 oraz art. 18 ust. 8 w.t.p.a.

3. Wydział Działalności Gospodarczej w zakresie wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zadań w zakresie podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych a art. 13^1 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu, w szczególności w zakresie realizacji zdania II.1.2).

6. Straż Miejska w Kędzierzynie-Koźlu.

7. Jednostki organizacyjne Gminy.

8. Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie-Koźlu.

9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu wraz ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej.

10. Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kędzierzynie-Koźlu,

11. Określone zadania mogą być realizowane we współpracy z podmiotami nie zaliczonymi do sektora finansów publicznych (stowarzyszenia i fundacje).

Rozdział III. Środki na realizację Gminnego Programu oraz zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Środki finansowe na realizację Gminnego Programu, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące tę sprzedaż podmioty gospodarcze oraz opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300ml, określać będą uchwały budżetowe na poszczególne lata.
2. Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

1) dla członków zespołu pracującego z osobami nadużywającymi alkoholu i ich rodzinami w wysokości **300,00 zł** za udział jednego członka w jednym posiedzeniu Komisji. Liczba płatnych posiedzeń Komisji w danym miesiącu wyniesie nie więcej niż trzy. Wynagrodzenie za dany miesiąc ustalone będzie na podstawie listy obecności członków na każdej Komisji i wypłacane będzie w następnym miesiącu. Dodatkowo członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zespołu pracującego z osobami nadużywającymi alkoholu i ich rodzinami pełnić będą raz w tygodniu dyżur, podczas którego udzielać będą porad zainteresowanym mieszkańcom miasta. Dyżury te będą nieodpłatne;

2) dla członków zespołu ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych (każda kontrola prowadzona musi być przez dwie osoby) w wysokości:

a) **200,00 zł** dla jednego członka za przeprowadzenie 1 kompleksowej kontroli zgodnie z planem kontroli. Minimalna liczba kontroli kompleksowych w danym roku wynosi 10,
b) **40,00 zł** dla jednego członka za przeprowadzenie 1 częściowej kontroli zgodnie z planem kontroli. Minimalna liczba kontroli częściowych w danym roku wynosi 120,
c) **50,00 zł** dla jednego członka za przeprowadzenie 1 doraźnej kontroli (interwencja na zgłoszenie).

Liczbę i harmonogram kontroli określa „Plan kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych sporządzony i zatwierdzony przez Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Każda kontrola prowadzona musi być przez dwie osoby.

DIAGNOZA
do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

W celu dokonania diagnozy problematyki uzależnień i przemocy domowej na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle, zwrócono się o informacje do jednostek zajmujących się problematyką uzależnień na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle takich jak:

1. Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie-Koźlu.
2. Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu.
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.
4. Zespół Interdyscyplinarny w Kędzierzynie-Koźlu.
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kędzierzynie-Koźlu.
6. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Kędzierzynie-Koźlu.
7. Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-MED" w Kędzierzynie-Koźlu.
8. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SENSIMED" w Kędzierzynie-Koźlu.
9. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „IS-MED" w Kędzierzynie-Koźlu.
10. Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych.
11. Samodzielny Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Branicach.
12. Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień Filia w Graczach.
13. Zakład Opieki Zdrowotnej „MONAR" Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny w Zbicku.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Komendę Powiatową Policji w Kędzierzynie-Koźlu.

1. Procedura „Niebieskie Karty"

Na podstawie art. 9 d ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej określono rozporządzeniem procedury „Niebieskie Karty" oraz wzory formularzy „Niebieska Karta".

W ramach procedury funkcjonariusz Policji:

1) Udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, niezbędnej pomocy, w tym także pierwszej pomocy;
2) Organizuje dostęp do pomocy medycznej;

3) Podejmuje inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;
4) Przeprowadza rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
5) Przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
6) Podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w środowisku domowym, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę diagnostyczno-pomocową.

Wzór formularza „Niebieska Karta-A" , „Niebieska Karta-B", „Niebieska Karta-C", „Niebieska Karta-D" szczegółowo został określony w załącznikach do przedmiotowego rozporządzenia. Wszystkie działania są dokumentowane, a następnie kierowane do właściwych instytucji. Tabela nr 1 przedstawia ilość interwencji prowadzonych według procedury „ Niebieskiej Karty".

Tabela 1. Interwencje według procedury „Niebieska Karta" na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle.

CHARAKTERYSTYKA	2022	2023	2024
Ilość przeprowadzonych interwencji domowych na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle	1687	1633	1540
Ilość interwencji domowych dotyczących procedury „Niebieskie Karty" na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle	35	28	16
Liczba osób stosujących przemoc domową **- liczba mężczyzn:** **- liczba kobiet:**	b.d.	65 62 3	77 67 10
Liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu **- liczba mężczyzn:** **- liczba kobiet:**	b.d.	27 26 1	20 18 2

Liczba osób stosujących przemoc domową zatrzymanych pod wpływem alkoholu w PDOZ **- liczba mężczyzn** -w tym liczba mężczyzn sprawujących opiekę nad nieletnim w momencie interwencji **- liczba kobiet:** - w tym liczba kobiet sprawujących opiekę nad nieletnim będącym pod wpływem alkoholu	b.d.	20 20 3 0 0	12 12 2 0 0
Liczba interwencji domowych wobec osób nieletnich: W tym: - liczba nieletnich będących pod wpływem alkoholu: -liczba nieletnich stosujących przemoc	b.d.	0 0 1	0 0 0

Analiza danych Komendy Powiatowej Policji wskazuje na wysoki poziom interwencji domowych. W badanym okresie lat 2022-2024 odbyło się 4860 interwencji, co średnio wskazuje około 135 interwencji miesięcznie. Choć należy zauważyć trend spadkowy w liczbie podejmowanych interwencji w latach 2022-2024.

2. Wykroczenia porządkowe:

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości art. 43 zastrzega w ust. 1, że kto sprzedaje lub podaje napoje alkoholowe w wypadkach, kiedy jest to zabronione, albo bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom, podlega grzywnie. Ponadto tej samej karze (ust.2) podlega kierownik zakładu handlowego lub gastronomicznego, który nie dopełnia obowiązku nadzoru i przez to dopuszcza do popełnienia w tym zakładzie przestępstwa określonego w ust. 1.

W razie popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 albo 2 można orzec przepadek napojów alkoholowych, chociażby nie były własnością sprawcy, można także orzec zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży lub podawaniu napojów alkoholowych.

Tabela 2. Informacje dotyczące wykroczeń porządkowych na terenie powiatu.

	2022	**2023**	**2024**
Liczba ujawnionych wykroczeń porządkowych na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle skierowanych do Sądu Rejonowego celem rozpatrzenia	b.d.	1794	1337
- w tym art. 43 ust. 1 i 3 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	b.d.	879	991

Brak danych za rok 2022 spowodowany jest brakiem możliwości ich pozyskania z systemu informatycznego, co uniemożliwia przedstawienie pełnej dynamiki zjawiska. Komenda Powiatowa Policji odnotowała w 2023 roku 1794 wykroczenia skierowane do Sądu Rejonowego.

W kolejnym roku liczba ta spadła do 1337, co oznacza zmniejszenie o 457 spraw, nie mniej jednak należy zauważyć wzrost wykroczeń z art. 43 ust. 1 i 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w roku 2023 odnotowano 879 wykroczeń związanych, które stanowiły ok. 49% wszystkich spraw skierowanych do sądu, natomiast w 2024 liczba ta wzrosła do 991, a ich udział wzrósł do ok. 74%.

3. Policyjny Telefon Zaufania 483-87-88:

Komenda Powiatowa Policji wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców Gminy Kędzierzyn-Koźle oraz działając na rzecz poprawy bezpieczeństwa i ograniczenia zagrożeń, obsługuje telefon infolinii, dzięki któremu można otrzymać pomoc merytoryczną w sytuacjach, kiedy nie możemy sobie poradzić w załatwieniu trudnych, wstydliwych spraw, gdy istnieje potrzeba poinformowania o przemocy domowej, przestępstwach, wykroczeniach czy innych nieprawidłowościach. Mając jednak na uwadze anonimowość rozmowy nie są szczegółowo spisywane, nie można zatem pozyskać konkretnej informacji, co do ilości rozmów dotyczących osób stosujących przemoc domową. Według schematu udzielania pomocy rozmówcy w sytuacjach zagrażających życiu, sytuacjach skrajnie niebezpiecznych informowane są właściwe służby celem podjęcia stosownych interwencji.

Dane Powiatowej Komendy Policji zawierają informacje co do ilości i typu zgłoszeń odnotowanych przez Policyjny Telefon Zaufania. W latach 2022-2024 ilość zgłoszeń oraz ilość udzielonych informacji przedstawia Tabela nr 2.

Tabela 3. Analiza ilościowa zgłoszeń zarejestrowanych przez Policyjny Telefon Zaufania.

	2022	**2023**	**2024**
Liczba przyjętych zgłoszeń dotyczących interwencji na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle	0	0	0
Ilość udzielonych mieszkańcom Gminy Kędzierzyn-Koźle informacji mających na celu udzielenie merytorycznego wsparcia w zakresie prawnym, rodzinno-socjalnym, informacyjno-organizacyjnym	3	1	0
Ilość udzielonych mieszkańcom Gminy Kędzierzyn-Koźle informacji dot. przemocy domowej, w tym:	0	0	0
przemocy psychicznej	0	0	0
Przemocy fizycznej	0	0	0

	2022	2023	2024
Przemocy seksualnej	0	0	0
Przemocy ekonomicznej	1	0	0
Ilość udzielonych przez mieszkańców Gminy Kędzierzyn-Koźle informacji dot. naruszenia porządku prawnego	1	1	0
Ilość udzielonych przez mieszkańców Gminy Kędzierzyn-Koźle informacji dot. problemu nieletnich w zakresie: - stosowania przemocy, - bycia dotkniętym przemocą, - zażywania nowych substancji psychoaktywnych, - bycia pod wpływem alkoholu, - zakłócania porządku publicznego	0	0	0

Policyjny telefon zaufania obejmuje bardzo szeroki zakres pomocy. Jednak jak wskazują dane w tabeli 2 brak zgłoszeń może świadczyć o niewiedzy mieszkańców, co do możliwości telefonowania lub niechęci, wstydzie, niepewności, co do efektywności działania telefonu.

4. Zakres postępowania będącego treścią ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - dane z Krajowego Systemu Informacji Policji.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii określa zasady i tryb postępowania z zakresie przeciwdziałania narkomanii. Analiza informacji zawarta została w tabeli 4.

Tabela 4. Informacje z zakresu postępowania będącego treścią ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Charakterystyka prowadzonych spraw	Liczba spraw w 2022 roku	Liczba spraw w 2023 roku	Liczba spraw w 2024 roku
Art.53.2 - dotyczy wytwarzania, przetwarzania, przerabiania środków odurzających, substancji psychotropowych lub nowych substancji psychoaktywnych albo przetwarzania słomy makowej w znacznej ilości lub czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej,	0	1	1
Art. 55 § 3 - dotyczy przywozu, wywozu, przewozu, wewnątrzwspólnotowego nabycia, wewnątrzwspólnotowej dostawy środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub słomy makowej w znacznej ilości lub czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej	0	0	2

Charakterystyka prowadzonych spraw	Liczba spraw w 2022 roku	Liczba spraw w 2023 roku	Liczba spraw w 2024 roku
Art. 56 - dotyczy wprowadzania do obrotu środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub słomy makowej albo uczestniczy w takim obrocie	0	1	0
Art. 58 - dotyczy udzielania innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwiania albo umożliwiania ich użycie albo nakłaniania do użycia takiego środka lub substancji.	0	0	1
Art.62 § 1 **Art.62 § 2** **Art.62 § 3** - dotyczy posiadania środków odurzających lub substancji psychotropowych.	32 3 0	30 4 0	18 6 1
Art.63 § 1 **Art.63 § 3** - dotyczy uprawy mogącej dostarczyć znacznej ilości słomy makowej, liści koki, żywicy lub ziela konopi innych niż włókniste, sprawca	1 1	2 1	0 2

Analizując dane Tabeli 4 największą ilość odnotowanych przestępstw dotyczących ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii odnosi się do art. 62 ust 1. W 2022 roku prowadzono 32 sprawy, w 2023 roku 30, a w 2021 roku 18 spraw. Zebrane dane informują również, że nie odnotowano przestępstw odnoszących się do art. 52a, art.53.1, art.54, art. 60, art. 61, art.64, art. 65, art. 68 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

5. Kwalifikacje funkcjonariuszy Policji w Kędzierzynie-Koźlu

Zadania i obowiązki wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wymagają dużej wiedzy, przedmiotowych umiejętności a przede wszystkim stałego doskonalenia zawodowego. Tabela 5 zawiera informację dotyczącą odbytych przez pracowników Komendy Powiatowej Policji szkoleń w przedmiocie problemu uzależnienia od alkoholu, problemu uzależnienia od narkotyków oraz problemu przemocy.

Tabela 5. Informacja dotycząca odbytych przez pracowników Komendy Powiatowej Policji szkoleń w przedmiocie problemu uzależnienia od alkoholu, uzależnienia od narkotyków oraz problemu przemocy.

	Liczba pracowników Komendy Powiatowej Policji przeszkolonych w zakresie:		**Rodzaj, nazwa szkolenia**
2022	- problemu uzależniania od alkoholu	39	„Alkohol a środowisko służby i pracy" (stacjonarne)
	- problemu uzależniania od narkotyków	131	„Profilaktyka zjawisk wynikających z używania środków odurzających" (stacjonarne)
	-problemu przemocy	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.*
2023	-problemu uzależniania od alkoholu	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.*
	- problemu uzależniania od narkotyków	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.*
	- problemu przemocy	0	*„Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.*
2024	- problemu uzależniania od alkoholu	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.*
	- problemu uzależniania od narkotyków	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.*
	- problemu przemocy	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.*

Zgodnie z informacją przekazaną przez Starszego Sekretarza Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźle

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 czerwca 2003 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania uprawnień i obowiązków kuratorów sądowych, kurator rodzinny, któremu powierzono sprawowanie nadzoru, oprócz dokumentacji organizuje m.in.: oddziaływania profilaktyczno-resocjalizacyjne, opiekuńczo-wychowawcze, współpracę z rodziną podopiecznego, wsparcie w rozwiązywaniu trudności życiowych. Kuratela jest instytucją bardzo zróżnicowaną. Oznacza to, że zarówno zakres obowiązków kuratora, jak i samo ustanowienie kurateli zależy od okoliczności oraz przepisów. Wszystkie sytuacje będące patologią społeczną, w tym sytuacje świadczące o problemie nadużywania alkoholu, narkotyków i sytuacje, gdzie

problem dotyczy przemocy domowej, stanowią przesłankę do podjęcia czynności zmierzających do przyznania kurateli sądowej.

Diagnoza grupy społecznej będącej pod nadzorem kuratora rodzinnego miała na celu przedstawienie problemu z uwzględnieniem liczby rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocy. Dane Sądu Rejonowego nie zawierają tych informacji. Pracę ośrodków kuratorskich określa Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ośrodków kuratorskich. Ośrodki tworzy się przy sądach rejonowych w ilości zależnej od potrzeb lokalnych, uwzględniając w szczególności liczbę spraw nieletnich oraz stopień ich demoralizacji. Ośrodek prowadzi działalność profilaktyczną, opiekuńczo-wychowawczą i resocjalizacyjno-terapeutyczną, zmierzając do zmiany postaw uczestników w kierunku społecznie pożądanym, zapewniającym prawidłowy rozwój ich osobowości. Dane zawarte zostały w tabeli nr 6.

Tabela nr 6. Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora rodzinnego. Charakterystyka nadzoru.

	2022	**2023**	**2024**
Liczba rodzin z terenu Gminy Kędzierzyn-Koźle objętych nadzorem kuratora rodzinnego	317 rodzin	318 rodzin	291 rodzin
w tym:			
- liczba dzieci:	b.d.	b.d.	b.d.

W zakresie szczegółowej charakterystyki dotyczącej liczby rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocy oraz liczbę nieletnich dotkniętych problemem alkoholowych, narkotykowym oraz nieletnich stosujących przemoc Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu nie udostępnił informacji. Nie udzielono również informacji w zakresie liczby mężczyzn i kobiet wobec, których zostały ograniczone prawa rodzicielskie na skutek nadużywania alkoholu, uzależnienia od narkotyków, stosowania przemocy. Według otrzymanej informacji takie statystyki nie są prowadzone.

Kwalifikacje i wymagania zawodowe wobec kuratorów sądowych ściśle określa ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych. Należy zaznaczyć, że mimo określonych kwalifikacji, specyfika zawodu wymaga stałego doskonalenia się, uczestnictwa w różnych szkoleniach o szerokim zakresie tematycznym. Bardzo dużo nadzorowanych spraw wiąże się z problemem przemocy oraz problemem uzależnień. Jest to obszar bardzo trudny, w związku z tym, każdy kurator jest zobowiązany uczestniczyć w wielu szkoleniach. Poniżej Tabela nr 7 przedstawia informację dotychczas odbytych szkoleń.

Tabela nr 7. Informacja dotycząca odbytych przez kuratorów rodzinnych szkoleń w przedmiocie problemu uzależnienia od alkoholu, uzależnienia od narkotyków oraz problemu przemocy.

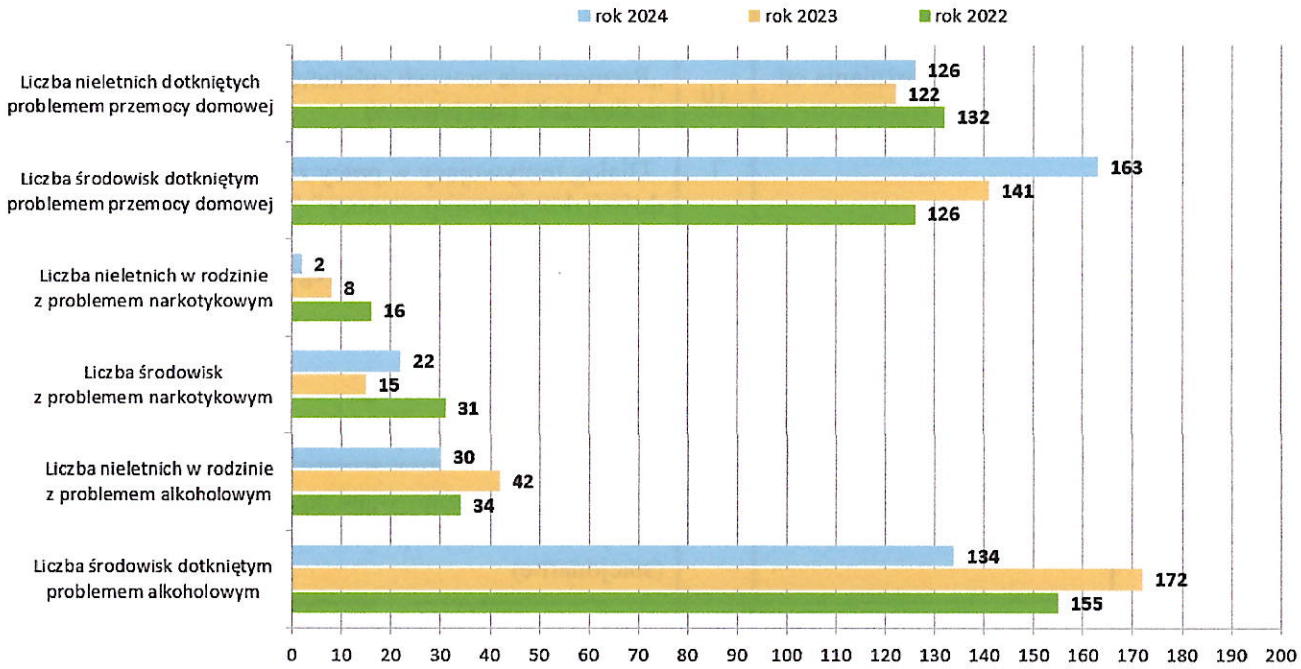
	Liczba kuratorów rodzinnych przeszkolonych w zakresie:		**Rodzaj, nazwa szkolenia**
2022	- problemu uzależniania od alkoholu	-	-
	- problemu uzależniania od narkotyków	10	„Rozpoznanie nowych substancji odurzających i uzależnień" (stacjonarne)
	-problemu przemocy	1	„Dialog motywujący w pracy z osobami doświadczającymi przemocy" (stacjonarne)
		1	„Pomoc dziecku wobec, którego stosowana jest przemoc" (stacjonarne)
2023	-problemu uzależniania od alkoholu	-	-
	- problemu uzależniania od narkotyków	7	„Szkolenie skoncentrowane na doskonaleniu kadry i działań w obrębie uzależnień – etap I" (stacjonarne)
	- problemu przemocy	9	„Dziecko doznające przemocy" (stacjonarne)
2024	- problemu uzależniania od alkoholu	-	-
	- problemu uzależniania od narkotyków	7	„Szkolenie skoncentrowane na doskonaleniu kadry i działań w obrębie uzależnień – etap II" (stacjonarne)
	- problemu przemocy	8	„Zły dotyk" (stacjonarne)

Zgodnie z informacją przekazaną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźle

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźle zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, udziela wsparcia między innymi osobom i rodzinom z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz dotkniętych problemem przemocy. Z danych Ośrodka wynika, że liczba osób i rodzin objętych szerokim zakresem pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich lat, jest zmienna. Szczegółowe dane przestawia Wykres nr 1. Liczba środowisk podana w informacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej to rodziny formalne

i nieformalne, pełne i niepełne. Charakterystyka ich jest różna, jednak nie wpływa to na liczebną analizę. Na uwagę zasługuje liczba nieletnich dzieci żyjąca w rodzinach.

Wykres 1. Analiza środowisk dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu i narkotyków z wyszczególnieniem liczby osób nieletnich oraz w oparciu o istniejący problem przemocy.

Źródło: opracowanie własne. Gmina Kędzierzyn-Koźle na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.

Wszystkie rodziny objęte są pomocą, a osoby z problemem uzależnienia są motywowane do podjęcia leczenia przez pracowników socjalnych. Osoby te motywowane są również do uczestnictwa w grupach psychoedukacyjnych, udzielane jest też poradnictwo prawne i socjalne. Tabela nr 8 przedstawia informacje w zakresie prowadzonych działań.

Tabela 8 . Informacje dotyczące działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej skierowanych do mieszkańców Kędzierzyna-Koźla w celu przeciwdziałania problemom uzależnień.

Charakterystyka działań	**2022**	**2023**	**2024**
	Liczba osób objętych pomocą		
- kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na leczenie w ramach otwartych i zamkniętych form lecznictwa odwykowego	mężczyzn: 69 kobiet: 10	mężczyzn: 110 kobiet: 17	mężczyzn: 86 kobiet: 18
- kierowanie osób uzależnionych od narkotyków/ nowych substancji psychoaktywnych na leczenie w ramach otwartych i zamkniętych form lecznictwa odwykowego	mężczyzn: 12 kobiet: 0	mężczyzn: 9 kobiet: 1	mężczyzn: 12 kobiet: 4
- kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	54	27	12

Charakterystyka działań	2022	2023	2024
- prowadzenie grupy psychoedukacyjnej w ramach działalności Klubu Integracji Społecznej	1	1	1
- dożywianie dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego	105	126	155
- pomoc osobom uzależnionym lub zagrożonym i podejrzanym o problem uzależnienia, w tym: 1) poradnictwo prawne 2) konsultacje 3) udział w spotkaniach profilaktyczno-edukacyjnych	- 27 4	- 56 16	- 53 10
Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny z uwagi na problem uzależnienia w rodzinie - liczba rodzin - liczba nieletnich	26 26	8 8	11 11
Liczba założonych przez pracowników MOPS procedur „Niebieskie Karty":	10	27	17

Działając w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek działać na korzyść i dla dobra osób dotkniętych problemem przemocy. Problem przemocy dotyka wszystkie grupy społeczne bez względu na wiek, płeć, status społeczny czy wykształcenie. Zatem mając na uwadze to zjawisko, jako jedno z najbardziej destrukcyjnych w społeczeństwie, zadaniem służb jest organizacja pomocy w przedmiotowym zakresie. Tabela nr 9 przedstawia działania podejmowane w celu przeciwdziałania problemowi przemocy.

Tabela nr 9. Informacje dotyczące działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Kędzierzyna-Koźla w celu przeciwdziałania problemowi przemocy.

Charakterystyka działań	2022	2023	2024
	Liczba osób wobec których podjęto określone działania		
Wnioski skierowane do Komendy Powiatowej Policji i Prokuratury Rejonowej wobec osób stosujących przemoc.	mężczyzn: 117 kobiet: 3 nieletnich: 0	mężczyzn: 31 kobiet: 6 nieletnich: 0	mężczyzn: 22 kobiet: 4 nieletnich: 0
Pisma do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację dzieci znajdujących się w rodzinie z problemem przemocy	mężczyzn: 83 kobiet: 7 nieletnich: 126	mężczyzn: 55 kobiet: 6 nieletnich: 86	mężczyzn: 34 kobiet: 10 nieletnich: 91
Poradnictwo, konsultacje.	mężczyzn: 11 kobiet: 95 nieletnich: 0	mężczyzn: 72 kobiet: 161 nieletnich: 29	mężczyzn: 18 kobiet: 116 nieletnich: 11
Wizyty w środowisku.	mężczyzn: 47 kobiet: 58 nieletnich: 60	mężczyzn: 80 kobiet: 92 nieletnich: 102	mężczyzn: 76 kobiet: 88 nieletnich: 57
Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny z uwagi na problem przemocy domowej	14 rodzin 29 nieletnich	13 rodzin 24 nieletnich	16 rodzin 35 nieletnich

Duże możliwości wynikające ze świadczenia pomocy z zakresu poradnictwa oraz organizacja konsultacji jest bezpośrednim i często pierwszą formą pomocy skierowanej do osób doświadczających przemocy. W ten sposób pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej mogą podejmować kolejne działania, są to często wizyty w środowisku lokalnym, ich ilość zależy od specyfiki sytuacji. Następnie według określonych zasad i decyzji kierowane są wnioski do Komendy Powiatowej Policji i Prokuratury.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu jest jednostką pomocy społecznej działającą na terenie gminy Kędzierzyn-Koźle. Pracownicy wykonują zadania własne **gminy** oraz zadania wynikające z następujących ustaw:

1) ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych;
2) ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
3) ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
4) ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
5) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
6) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
7) ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym;
8) ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia;
9) ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.

Mnogość i złożoność zadań oraz misja, która skupia się na pomocy mieszkańcom wymaga stałego podnoszenia kwalifikacji i umiejętności. Tabela nr 11 przedstawia dotychczas odbyte szkolenia przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2022-2024 w przedmiocie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej.

Tabela 10. Informacja dotycząca odbytych przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej szkoleń w przedmiocie problemu uzależnienia od alkoholu, uzależnienia od narkotyków oraz problemu przemocy.

	Liczba pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przeszkolonych w zakresie:	**liczba osób**	**Rodzaj, nazwa szkolenia**
2022	- problemu uzależnienia od alkoholu	1	Problem uzależnień – zasady pracy GKRPA
	- problemu uzależnienia od narkotyków	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.*
	-problemu przemocy	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.*
2023	- problemu uzależnienia od alkoholu	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.*
	- problemu uzależnienia od narkotyków	2	– Konferencja dot. narkomanii i nadużywania substancji psychoaktywnych
	- problemu przemocy	1	– Profilaktyka przemocy, zasady wprowadzenia oddziaływań poprzedzających wystąpienie przemocy
2024	- problemu uzależnienia od alkoholu	13	– Praca socjalna z osobami uzależnionymi i zaburzonymi psychicznie – Nałogowe zachowania prowadzące do FASD – Doskonalenie wiedzy i działań w obszarze uzależnień
	- problemu uzależnienia od narkotyków	16	– Raport nt. używania substancji psychoaktywnych
	- problemu przemocy	28	– Procedura 12a – czy to musi być trudne? – Standardy Ochrony Małoletnich w organizacjach pozarządowych

Analizując powyższe, zapewnienie szkoleń jest konieczne do prawidłowego realizowania zadań. Zadania wymagają złożonych umiejętności i ogromnej wiedzy. Realizacja szkoleń uwzględniających tą grupę zawodową prowadzi do uniknięcia problemu wypalenia zawodowego. Na uwagę zasługuje nisza szkoleniowa w zakresie uzależnień behawioralnych i ogromna potrzeba działania w tej sferze.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Kędzierzynie-Koźlu

Na podstawie art. 9a ust. 1, 2 i 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego. Skład Zespołu został powołany Zarządzeniem Nr 2827/PMS/2023 Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle dnia 13 września 2023 roku. Zespół liczy 20 członków są to przedstawiciele instytucji określonych w art. 9 a ust. 3-5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej tj. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi. W skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić także prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty" i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Procedura „Niebieskiej Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez osoby, o których mowa w art. 9a ust. 11-11d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej. Realizują procedurę "Niebieskie Karty" zgodnie z zasadą współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury "Niebieskiej Karty" następuje przez wypełnienie formularza "Niebieska Karta" w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

Analizę zjawiska przemocy na terenie Gminy w aspekcie prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty" przedstawia Tabela 11.

Tabela 11. Analiza zjawiska przemocy w aspekcie procedury „Niebieskiej Karty"

Opis	2022	2023	2024
Założenie procedury „Niebieskiej Karty" -ilość prowadzonych spraw	126	141	163
liczba kobiet w stosunku do których **istnieje podejrzenie, że stosują przemoc** domową	27	25	7
liczba mężczyzn w stosunku do których **istnieje podejrzenie, że stosują przemoc** domową	98	115	156
liczba nieletnich w stosunku do których **istnieje podejrzenie, ze stosują przemoc** domową	0	0	0
liczba kobiet **doświadczających przemocy** domowej	134	106	159
liczba mężczyzn **doświadczających przemocy** domowej	15	15	7
liczba nieletnich **doświadczających przemocy** domowej ** w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji nieletnim jest osoba do 18 roku życia, przy czym dolna granica wieku nie jest określona,* ** w sprawach o popełnienie czynu karalnego nieletnim jest osoba między 13. a 17. rokiem życia (osoba, która popełnia czyn zabroniony po ukończeniu 17 roku życia odpowiada jak dorosły),* ** w zakresie wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych (orzeczonych wcześniej w stosunku do osób opisanych w pkt a i b) - do ukończenia 21 roku życia.*	132	122	126
liczba dzieci **doświadczających przemocy** domowej	132	132	126
liczba osób wobec których istnieje **podejrzenie, że nadużywają alkoholu, w tym:** **liczba kobiet** **liczba mężczyzn** **liczba nieletnich**	8 0 8 0	51 6 45 0	19 2 17 0

Zespół Interdyscyplinarny tworzy warunki umożliwiające realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integruje i koordynuje działania podmiotów, o których mowa w art. 9 a ust. 3-5, w szczególności przez:

1. Diagnozę problemu przemocy domowej wraz na poziomie lokalnym.
2. Inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom
3. Inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
4. Opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;

5. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
6. Powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
7. Monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";
8. Przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
9. Kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
10. Składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119).

Szczegółowe dane dotyczące form udzielania pomocy przez Zespół Interdyscyplinarny znajdują się w Tabeli 12.

Tabela 12. Informacje dotyczące działań prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny.

Formy udzielonej pomocy	**2022**	**2023**	**2024**
	Ilość		
Indywidualny plan pomocy dla każdej osoby	406	384	441
Pomoc prawna i psychologiczna	93	184	97
Wsparcie pedagoga szkolnego i psychologa dla małoletnich	52	23	45
Pisemne zgłoszenia do Komendy Powiatowej Policji i Prokuratury Rejonowej w Kędzierzynie-Koźlu dotyczące problemu przemocy, w tym zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 Kodeksu Karnego oraz z art. 12 Ustawy z dnia 29 lipca 2015r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	120	37	26
Pismo do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację dziecka i rodziny	90	61	44
Konsultacje	598	546	625
Porady dla osób dotkniętych przemocą domową	654	698	750
Wizyty w środowiskach dotkniętych przemocą domową	57	99	91
Interwencje w środowiskach dotkniętych przemocą domową	9	36	22
Umieszczenie rodzin w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej	liczba rodzin: 8 w tym liczba dzieci:11	liczba rodzin:5 w tym liczba dzieci:4	liczba rodzin:6 w tym liczba dzieci:3

Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe do pracy z osobami stosującymi przemoc oraz osobami doświadczającymi przemocy. Zespół Interdyscyplinarny działający na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle w każdej sytuacji, gdy rozpoczyna procedurę Niebieskiej Karty podejmuje pracę z rodziną. W skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi pracownik socjalny i funkcjonariusz policji. Skład grupy diagnostyczno-pomocowy może być poszerzony o: pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, asystenta rodziny, nauczyciela wychowawcy będącego wychowawcą klasy lub nauczyciela znającego sytuację domową, osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny, przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pedagoga, psychologa lub terapeutę będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w zależności od potrzeb i konieczności dokonania oceny sytuacji oraz zaplanowania pomocy. W sprawach osób stosujących przemoc domową, pozostających pod dozorem lub nadzorem kuratora sądowego, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także zawodowy kurator sądowy lub wskazany przez kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej społeczny kurator sądowy.

Grupy diagnostyczno-pomocowe działają w szczegółowym zakresie dotyczącym:

1. dokonują, na podstawie procedury "Niebieskiej Karty", oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
2. realizują procedury "Niebieskiej Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
3. zawiadamiają osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury Niebieskiej Karty pod jej nieobecność;
4. realizują działania w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
5. występują do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
6. występują do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń;
7. monitorują sytuację osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty";

8. zakańczają procedurę "Niebieskie Karty";
9. dokumentują podejmowane działania, stanowiących podstawę:
    a. uznania braku zasadności wszczęcia procedury "Niebieskie Karty",
    b. wszczęcia procedury "Niebieskie Karty";
10. informowania przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury "Niebieskie Karty".

Liczbową statystykę dotyczącą prowadzenia grup diagnostyczno-pomocowych przedstawia tabela poniżej.

Tabela 13. Informacje dotyczące liczby spotkań grup diagnostyczno-pomocowych.

Charakterystyka	2022	2023	2024
Liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych z osobą stosującą przemoc	449	655	608
Liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych z osobą doznającą przemocy	469	719	582

Zgodnie z art. 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzą przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi oraz prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów. Tak powołany Zespół mając na uwadze specyfikę problemu i zakres działań stale wymaga uzupełnienia swojego doświadczenia i wiedzy poprzez udział w konferencjach oraz szkoleniach. Szczegółowy zapis odbytych szkoleń ukazuje Tabela 14.

Tabela 14. Informacja dotycząca odbytych szkoleń przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego szkoleń w przedmiocie problemu uzależnienia od alkoholu, uzależnienia od narkotyków oraz problemu przemocy.

	Liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego przeszkolonych w zakresie:		**Rodzaj, nazwa szkolenia**
		liczba osób	
2022	-problemu uzależnienia od alkoholu	0	Zasady pracy Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (on-line)
	- problemu uzależnienia od narkotyków	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.*
	- problemu przemocy	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.*

	Liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego przeszkolonych w zakresie:		Rodzaj, nazwa szkolenia
		liczba osób	
2023	- problemu uzależnienia od alkoholu	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.*
	- problemu uzależnienia od narkotyków	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.*
	- problemu przemocy	15	Stosowanie przepisów Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (on-line)
2024	- problemu uzależnienia od alkoholu	1	Doskonalenie wiedzy i działań w obszarze uzależnień (stacjonarne)
	-problemu uzależnienia od narkotyków	5	Raport na temat używania substancji psychoaktywnych (stacjonarne)
	- problemu przemocy	3	Współpraca w zespołach i grupach diagnostyczno-pomocowych (stacjonarne)

Zgodnie z informacją przekazaną przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kędzierzynie-Koźlu

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kędzierzynie-Koźlu została powołana Zarządzeniem Nr 1367/PMS/2013 Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 11.04.2015 r. natomiast jej obecny skład został powołany Zarządzeniem Nr 2612/PMS/2023 Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 06.04.2023 r.

Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych tworzą dwa zespoły: zespół pracujący z osobami nadużywającymi alkoholu i ich rodzinami oraz zespół kontrolujący punkty sprzedaży napojów alkoholowych (dokonujący kontroli w oparciu o art. 18 ust. 8 i art. 18 ustawy t. p. a. w związku z art. 49 ust. 1 i 7 oraz art. 40 ust. 1,2 i 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm).). W skład GKRPA wchodzą: przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Kędzierzynie-Koźlu (Przewodniczący GKRPA), przedstawiciel Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu (kurator sądowy, Zastępca Przewodniczącego GKRPA), trzech przedstawicieli Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu (osoby zajmujące się procedurą „Niebieskiej Karty"), certyfikowany specjalista terapii uzależnień (osoba wybrana w wyniku przeprowadzonego konkursu), pracownik Urzędu Miasta - Sekretarz GKRPA. Wszyscy członkowie GKRPA posiadają przeszkolenie z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zgodne z wymaganiami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje zadania określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zadania Narodowego Programu Zdrowia. Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny mają szansę na podjęcie leczenia odwykowego, a do realizacji tego działania na rzecz poprawy zdrowia uprawniona, zgodnie z ustawą oprócz prokuratury, jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dzięki temu osoby kierowane są na badanie prowadzone przez biegłych sądowych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego, a następnie Gminna Komisja składa wniosek do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do leczenia odwykowego (reguluje to art. 25 w.t.p.a) Zanim jednak osoba zostaje skierowana na badanie biegłych Gminna Komisja podejmuje szereg czynności zmierzających do podjęcia stosownego postanowienia. Należą do nich:

1. Motywowanie osób do podjęcia leczenia (pierwszorazowo członkowie Gminnej Komisji motywują do podjęcia leczenia w poradni stacjonarnej w trybie oddziału dziennego, podają adresy placówek oraz objaśniają tryb i zasady pomocy terapeutycznej).
2. Udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
3. Wsparcie rodzin osób uzależnionych od alkoholu.
4. Monitoring problemu poprzez wzywanie na posiedzenia Gminnej Komisji osoby mającej problem z uzależnieniem od alkoholu oraz jej rodziny.

Wobec przebiegu tych działań Gminna Komisja z mocy ustawy po uzyskaniu opinii biegłych kieruje do sądu wnioski w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Szczegółowy opis działań wraz z charakterystyką spraw prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawia Tabela 15.

Tabela 15. Analiza zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ujęciu prowadzonych spraw.

Charakterystyka		**2022**	**2023**	**2024**
Liczba posiedzeń		36	36	36
Wyszczególnienie	ilość rozpatrywanych spraw	146	152	128
	ilość złożonych Niebieskich Kart	0	0	0
Zakończenie spraw	umorzenie	55	38	12
	przekazanie akt do sądu	7	3	0
Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	pozytywnie	48	36	35
	negatywnie	0	0	0
	jednorazowo	0	0	0
Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	pozytywnie	0	19	28
	negatywnie	0	0	0

Zgodnie z informacją przekazaną przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Kędzierzynie-Koźlu

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej zakres zadań obejmuje:

1. **Działania interwencyjne:**

1) Zapewnienie schronienia ofierze przemocy domowej oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką, bez skierowania i bez względu na dochód, przez okres do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia w przypadkach uzasadnionych sytuacją ofiary przemocy domowej;
2) Ochronę ofiary przemocy domowej przed osobą stosującą przemoc domową;
3) Udzielanie natychmiastowej pomocy psychologicznej i prawnej oraz zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia ofiary przemocy domowej;
4) Rozpoznanie sytuacji ofiary przemocy domowej i ocena ryzyka w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa ofiary lub jej dzieci pozostających pod jej opieką, a także udzielenie pomocy wynikającej z sytuacji problemowej w jakiej znalazł się podopieczny Ośrodka.

2. **Działania terapeutyczno- wspomagające:**

1) Diagnozowanie problemu przemocy domowej;
2) Opracowanie indywidualnego planu pomocy ofierze przemocy domowej uwzględniającego: potrzeby, cele, metody i czas pomocy;
3) udzielanie poradnictwa: medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego;
4) Prowadzenie grup wsparcia lub grup terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej;
5) Prowadzenie terapii indywidualnej ukierunkowanej na wsparcie ofiary przemocy domowej oraz nabycie umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc domową,
6) Zapewnienie dostępu do pomocy medycznej,
7) Ocenę sytuacji dzieci na podstawie przeprowadzonego w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w art. 107 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i udzielanie im wsparcia lub pomocy psychologicznej oraz specjalistycznej pomocy socjoterapeutycznej i terapeutycznej,
8) Udzielanie konsultacji wychowawczych.

3. **Działania w zakresie zapewnienia potrzeb bytowania:**

1) Całodobowego okresowego pobytu dla nie więcej niż trzydziestu osób, z zastrzeżeniem, że liczba ta może ulec zwiększeniu, zależnie od możliwości lokalowych specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz po uzyskaniu zgody organu prowadzącego;

2) Pomieszczeń do spania przeznaczonych maksymalnie dla pięciu osób, z uwzględnieniem sytuacji rodzinnej osoby doświadczającej przemocy domowej;
3) Wspólnego pomieszczenia do pobytu dziennego z miejscem zabaw dla dzieci i miejsca do nauki,
4) Ogólnodostępnych łazienek, wyposażonych w sposób umożliwiający korzystanie zarówno przez osoby dorosłe, jak i dzieci, odpowiednio jedna łazienka na pięć osób, miejsca do prania i suszenia;
5) Ogólnodostępnej kuchni;
6) Wyżywienia, odzieży i obuwia;
7) Środków higieny osobistej i środków czystości.

4. Działania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową:

1) Powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy;
2) Rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie;
3) Kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy domowej;
4) Uznania przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
5) Zdobycia i poszerzenia wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy domowej;
6) Zdobycia umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;
7) Uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Tabela 16. Liczbowa analiza form pomocy udzielonych przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Kędzierzynie-Koźlu.

Formy pomocy udzielane mieszkańcom Gminy Kędzierzyn-Koźle	**2022**			**2023**			**2024**		
	dzieci	***kobiety***	***mężczyźni***	***dzieci***	***kobiety***	***mężczyźni***	***dzieci***	***kobiety***	***mężczyźni***
porady prawne	-	25	-	-	28	3	-	22	3
porady psychologiczne	7	33	4	7	32	4	4	24	4
porady pedagogiczne	9	6	-	4	2	-	3	3	-
grupa wsparcia dla kobiet	-	8	-	-	6	-	-	9	-
grupa socjoterapeutyczna	10	-	-	5	-	-	5	-	-
hostel	10	8	-	3	3	-	3	6	-

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej ponadto określa kwalifikacje osób zatrudnionych w ośrodku oraz kwalifikacje osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne. Tabela poniżej przedstawia liczbę osób zatrudnionych w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej. Zakres zadań oraz kwalifikacje są zgodne z wytycznymi.

Tabela 17. Liczba osób zatrudnionych w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej.

Kadra Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej	**Liczba zatrudnionych osób dane za okres**		
	2022	**2023**	**2024**
Kierownik Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia	Nadzór nad Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej sprawuje Dyrektor PCPR w Kędzierzynie-Koźlu.		
Pracownik socjalny	1	1	1
Psycholog	1	1	1
Pedagog	1 (Specjalista pomocy ofiarom przemocy domowej) (umowa zlecenia)	1 (umowa zlecenia)	1 (umowa zlecenia)
Terapeuta	2 (umowy zlecenia)	2 (umowy zlecenia)	2 (umowy zlecenia)
Prawnik	1 (5/8 etatu)	1 (5/8 etatu)	1 (3/4 etatu)

Działania Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej są organizowane w taki sposób, aby dostosować zakres pomocy do sytuacji oraz potrzeb osoby doświadczającej przemocy domowej. W tym celu podejmuje się współpracę z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy domowej. Realizacja zadań poddana jest ewaluacji efektów danej działalności. Przede wszystkim prowadzony jest monitoring sytuacji osób przebywających w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej przez pół roku po jego opuszczeniu, z tym że okres ten może zostać przedłużony w zależności od sytuacji osoby doświadczającej przemocy domowej. Równorzędnie zapewnia się poradnictwo w formie superwizji dla psychologów, pedagogów, pracowników socjalnych oraz terapeutów. Mając na uwadze trudności zawodowe superwizja wzmacnia kompetencje, analizuje zachowania celem utrzymania wysokiego poziomu świadczonych usług, a także przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.

Tabela 18. Informacja dotycząca odbytych przez pracowników specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej szkoleń w przedmiocie problemu uzależnienia od alkoholu, uzależnienia od narkotyków oraz problemu przemocy.

	Liczba pracowników Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej przeszkolonych w zakresie:	liczba osób	**Rodzaj, nazwa szkolenia**
2022	-problemu uzależnienia od alkoholu	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkoleń w przedmiotowym zakresie*
	- problemu uzależnienia od narkotyków	0	
	- problemu przemocy	1	- Przemoc wobec osób starszych i niepełnosprawnych
2023	- problemu uzależnienia od alkoholu	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkoleń w przedmiotowym zakresie*
	- problemu uzależnienia od narkotyków	0	
	- problemu przemocy	2	- Nowe Zespoły Interdyscyplinarne. Zmiany w Ustawie o Przeciwdziałaniu przemocy domowej
2024	- problemu uzależnienia od alkoholu	0	*Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkoleń w przedmiotowym zakresie*
	- problemu uzależnienia od narkotyków	2	- Szkolenie skoncentrowane na doskonaleniu wiedzy i działań w obszarze uzależnień
	- problemu przemocy	2	- Współpraca w Zespołach Interdyscyplinarnych i grupach diagnostyczno-pomocowych

Lecznictwo odwykowe

Leczenie osób uzależnionych od alkoholu reguluje Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, sposobu funkcjonowania i rodzajów podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposobu współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi. Wymienione akty prawne określają typy placówek leczenia uzależnienia od alkoholu, ich zadania w odniesieniu do różnych grup pacjentów oraz rodzaj i sposób zdobywania kwalifikacji zawodowych przez specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień.

W Polsce leczenie uzależnienia jest dobrowolne, z wyjątkiem sytuacji sądowego zobowiązania do leczenia. Leczenie zaburzeń wynikających z używania alkoholu jest bezpłatne, również dla osób nieubezpieczonych.

Podmioty lecznicze wykonujące świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu realizują następujące działania:

1. Działania w zakresie diagnozy nozologicznej i problemowej.
2. Programy korekcyjne dla osób spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz osób z zaburzeniami nawyków i popędów.
3. Programy psychoterapii uzależnień.
4. Programy psychoterapii zaburzeń funkcjonowania członków rodziny, które wynikają ze spożywania alkoholu lub używania innych substancji psychoaktywnych przez osoby bliskie, zwane dalej „programami psychoterapii członków rodzin".
5. Indywidualne świadczenia zapobiegawczo-lecznicze dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.
6. Indywidualne świadczenia rehabilitacyjne dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.
7. Działania konsultacyjno-edukacyjne dla członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu.

Podmioty lecznicze prowadzą placówki leczenia uzależnienia od alkoholu, są to:

1. Poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia.
2. Poradnia leczenia uzależnień.
3. Całodobowy oddział terapii uzależnienia od alkoholu.
4. Całodobowy oddział leczenia uzależnień.
5. Dzienny oddział terapii uzależnienia od alkoholu.
6. Dzienny oddział leczenia uzależnień.
7. Oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych.
8. Hostel dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zgodnie z tym na terenie Kędzierzyna-Koźla znajdują się trzy placówki tj.:

1) Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-med" w Kędzierzynie-Koźlu.
2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SENSIMED" w Kędzierzynie-Koźlu,
3) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „"IS-MED-PS"" w Kędzierzynie-Koźlu,

Zgodnie z informacją przekazaną przez Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-med" w Kędzierzynie-Koźlu

Realizację ustawowych zadań i liczbę osób korzystających z usług Samodzielnego Niepublicznego Zakład Opieki Zdrowotnej „B-med" w ramach Poradni Uzależnień przedstawia tabela nr 19.

Tabela 19. Analiza danych dotyczących problemu uzależnienia w oparciu o pomoc świadczoną przez Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-med"

CHARAKTERYSTYKA DANYCH:	2022	2023	2024
Liczba osób objętych leczeniem	140	170	145
w tym po raz pierwszy	59	74	67
Liczba nieletnich objętych pomocą terapeutyczną	-	2	1
w tym po raz pierwszy	Nie udzielono szczegółowych danych		
Liczba chorych z problemem alkoholowym	126	158	129
w tym po raz pierwszy	3	3	-
Liczba osób objętych leczeniem w wyniku nałożonego przez sąd obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	12	17	20
Liczba osób skierowanych do szpitali	29	35	27
liczba osób współuzależnionych objętych leczeniem	14	31	20
Liczba osób przebadanych alkomatem	50	42	63
Liczba udzielonych porad telefonicznych	Nie udzielono szczegółowych danych		
Ilość prowadzonych grup terapeutycznych	2	2	2
Charakterystyka grup terapeutycznych	1. Grupa podstawowa 2. Grupa pogłębiona		
Liczba osób kontynuujących leczenie po zakończeniu programu podstawowego	Nie udzielono szczegółowych danych		
Liczba zatrudnionych certyfikowanych specjalistów terapii uzależnień	1	3	3
	45 godzin (łącznie) w miesiącu		
Liczba zatrudnionych certyfikowanych instruktorów terapii uzależnień	1	1	0

Pozostałe dwie placówki działające na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle nie udzieliły informacje w powyższym zakresie.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych

Na oddziale leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych leczeni są pacjenci, którzy w wyniku zmniejszenia lub przerwania spożywania alkoholu posiadają następujące objawy:

1. Somatyczne: uszkodzenia układu pokarmowego, krwawienia z narządów wewnętrznych, uszkodzenia wątroby, marskość wątroby, ostre i przewlekłe stany zapalne trzustki, nadciśnienie tętnicze, kardiomiopatia, udary mózgu, zaburzenia rytmu serca, nowotwory, udary, uszkodzenia układu oddechowego, ostrą niewydolność nerek, zmiany hormonalne u kobiet i mężczyzn, zwłaszcza tarczycy.
2. Powikłania w układzie nerwowym wywołane są neurotoksycznym działaniem alkoholu, a zwłaszcza niedoborem witamin z grupy B. Stany zapalne powodują powstanie polineuropatii czyli zaburzeń czucia, które w zaawansowanym stadium choroby powodują kłopoty z chodzeniem, odczuwanie silnego bólu mięśni, pieczenia stóp, zaburzenia czucia głębokiego, niedowład kończyn lub porażenie, zanik mięśni zwany miopatią alkoholową, obrzęki.

Na oddziale terapii uzależnień leczeni są pacjenci, u których występują objawy psychologiczne, fizjologiczne i społeczne uzależnienia od substancji chemicznych zmieniających świadomość, głównie alkoholu, polegające na:

1. Silnym pragnieniu przyjmowania substancji albo poczuciu przymusu jej przyjmowania.
2. Trudności w kontrolowaniu zachowania związanego z przyjmowaniem substancji.
3. Fizjologiczne objawy stanu odstawienia w postaci zespołu abstynencyjnego.
4. Stwierdzenie tolerancji, mianowicie w celu wywołania skutków powodowanych poprzednio przez dawki mniejsze, potrzebne są dawki coraz większe.
5. Z powodu przyjmowania substancji psychoaktywnych - narastające zaniedbywanie alternatywnych źródeł przyjemności lub zainteresowań.
6. Przyjmowanie substancji, mimo wyraźnych dowodów ich szkodliwych następstw: jak uszkodzenie wątroby na skutek intensywnego picia.

Szczegółowa analiza przedstawiona została w Tabeli 21.

Tabela 21. Analiza danych dotyczących problemu uzależnienia w oparciu o pomoc świadczoną przez Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych.

CHARAKTERYSTYKA DANYCH:	2022	2023	2024
Liczba osób przyjętych do szpitala z Gminy Kędzierzyn-Koźle	9	5	5
Liczba kobiet przyjętych do szpitala z Gminy Kędzierzyn-Koźle	1	3	1
Liczba osób, które ukończyły program terapeutyczny z Gminy Kędzierzyn-Koźle	5	3	2
Liczba osób z Gminy Kędzierzyn-Koźle przyjętych z problemem alkoholowym	6	5	5
w tym ile osób po raz pierwszy	5	4	3
Liczba osób z Gminy Kędzierzyn-Koźle przyjętych z problemem narkotykowym	3	0	0
w tym ile osób po raz pierwszy	2	0	0
Liczba osób z Gminy Kędzierzyn-Koźle objętych leczeniem w wyniku nałożonego przez sąd obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	1	0	0
Liczba osób z Gminy Kędzierzyn-Koźle utrzymujących abstynencję powyżej trzech miesięcy po zakończeniu terapii	6	2	3
Sposób monitorowania abstynencji	Badanie alkomatem		
Liczba zatrudnionych certyfikowanych specjalistów terapii uzależnień	8	8	9
Liczba zatrudnionych certyfikowanych instruktorów terapii uzależnień	0	0	0

Zgodnie z informacją przekazaną przez Samodzielny Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Branicach

W szpitalu funkcjonuje Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu, w ramach którego funkcjonuje:

1. Całodobowy Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu.
2. Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych (Detoksykacyjny).
3. Poradnia dla Osób z Problemami Alkoholowymi.

Okres leczenia w Oddziale Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych trwa ok. 10 dni dla osób z niepowikłanym zespołem abstynencyjnym po alkoholu oraz do 8 tygodni dla osób po środkach uspokajających lub nasennych. W Całodobowym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu psychoterapia trwa 6 tygodni i 3 dni (130 godzin zajęć grupowych oraz 5 godzin

konsultacji indywidualnych). Terapia składa się z 3 części, tj. grupy wstępnej (8 dni), grupy podstawowej (10 dni) i grupy kończącej (9 dni).

Terapia prowadzona jest przez lekarza psychiatrę, psychologa i 2 specjalistów terapii uzależnień. W Poradni dla Osób z Problemami Alkoholowymi prowadzone są zajęcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych i DDA.

Szpital nie podał informacji odnośnie leczenia mieszkańców z terenu Gminny Kędzierzyn-Koźle.

Stowarzyszenie „Monar" Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Graczach

Z podstawowych statutowych informacji wiadomo, że program leczenia w Ośrodku Leczenia Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Graczach trwa 12 miesięcy i jest realizowany metodą społeczności terapeutycznej.

Pomoc udzielana jest poprzez następujące działania:

1. Diagnoza wykonana przez lekarza psychiatrę, psychologa i specjalistę terapii uzależnień.
2. Terapia indywidualna.
3. Terapia grupowa.
4. Terapia w małych grupach terapeutycznych (etapowych).
5. Trening nabywania umiejętności społecznych.
6. Program współpracy z rodzinami pacjentów.
7. Zajęcia psychoedukacyjne.
8. Zajęcia treningowe i warsztatowe rozwoju osobistego.
9. Zajęcia sportowe.
10. Zajęcia teatralne.
11. Pomoc prawna i socjalna.
12. Możliwość kontynuowania nauki na etapie Opiekuna (6 miesiąc terapii).
13. Obozy terapeutyczne.
14. Program edukacji zawodowej dla osób kończących leczenie.
15. Specjalistyczny program dla ludzi żyjących z HIV.
16. Postrehabilitacyjny program wspierający dla osób po zakończonej terapii.

Ośrodek przyjmuje pacjentów uzależnionych od substancji psychoaktywnych (innych niż wyłącznie alkohol). Program przeznaczony jest wyłącznie dla mężczyzn w wieku 21 do 35 lat. Kadra ośrodka to 7 certyfikowanych specjalistów terapii uzależnień. Ośrodek nie wykazał osób odbywających leczenie będącymi mieszkańcami Gminy Kędzierzyn-Koźle.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Stowarzyszenie „Monar" Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Zbicku

Stowarzyszenie „Monar" realizuje PROGRAM DLA MĘŻCZYZN. Do grupy męskiej przyjmowane są osoby uzależnione w wieku od 21 do 36 lat. Leczenie trwa 12 miesięcy. W tym czasie pacjenci korzystają z terapii grupowej, indywidualnej, terapii zajęciowej. Prowadzone są zajęcia psychoedukacyjne zwiększające świadomość problemu, jak również procesu zmiany. Zajęcia manualne mające na celu rozwój kompetencji zawodowych i aktywizację zawodową. Trening zastępowania agresji, który daje narzędzia radzenia sobie z agresją, złością, podnoszący umiejętności komunikacji interpersonalnej. Trening relaksacyjny, zwiększający umiejętność radzenia sobie ze stresem. Dodatkowo pacjenci korzystają z zajęć hipoterapii.

Stowarzyszenie „Monar" realizuje także PROGRAM DLA KOBIET. Do Ośrodka przyjmowane są kobiety i matki z dziećmi uzależnione od substancji psychoaktywnych. W bezpiecznych warunkach odbywają terapię, uczą się odpowiedzialności oraz budowania zdrowych relacji z dziećmi. Kobiety tworzą własną społeczność terapeutyczną, w której pełnią funkcje, ustalają plan dnia, uczą się radzenia sobie z trudnościami wynikającymi z życia codziennego. Prowadzone są również terapie dodatkowe: hipoterapia, arteterapia i terapia ruchowa - dająca możliwość wyrażania swoich emocji, przepracowania trudnych doświadczeń oraz budowania pozytywnego obrazu siebie, relaksacja - ucząca technik radzenia sobie ze stresem, akceptacji swojego ciała i zbudowania większej świadomości siebie poprzez ciało oraz grupy wsparcia dla matek - specjalne grupy wsparcia skupiają się na wyzwaniach, z którymi borykają się matki, i oferują praktyczne strategie radzenia sobie z macierzyństwem w trakcie procesu zdrowienia. Zintegrowane wsparcie dla dzieci: zajęcia rozwojowe dla dzieci pomagające w ich rozwoju emocjonalnym, społecznym i edukacyjnym oraz terapia rodzinna - sesje terapeutyczne, które skupiają się na poprawie komunikacji i budowaniu silnych więzi rodzinnych.

Tabela 22 przedstawia ilość osób odbywających leczenie w Zbicku z Gminy Kędzierzyn-Koźle. Osoby zmagające się z problemem uzależnienia często wybierają ośrodki daleko poza miejscem zamieszkania, takie rozwiązanie często jest rekomendowane przez specjalistów. Stąd przedstawione dane nie obrazują problemu a jedynie go nakreślają. Wielu mieszkańców Gminy Kędzierzyn-Koźle decyduje się na leczenie poza województwem stąd nie ma możliwości pozyskać informacji.

Tabela 22. Analiza danych dotyczących problemu uzależnienia w oparciu o pomoc świadczoną przez Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Zbicku.

CHARAKTERYSTYKA DANYCH:	2022	2023	2024
Liczba osób przyjętych do ośrodka z Gminy Kędzierzyn-Koźle	3	3	0
Liczba osób, które ukończyły program terapeutyczny z Gminy Kędzierzyn-Koźle	1	1	-
Liczba osób z Gminy Kędzierzyn-Koźle przyjętych z problemem narkotykowym	3	3	0
w tym ile osób po raz pierwszy	3	3	0
Liczba osób z Gminy Kędzierzyn-Koźle utrzymujących abstynencję powyżej trzech miesięcy po zakończeniu Terapii	1	1	0
Sposób monitorowania abstynencji	*Spotkania neofitów – wyleczonych facebook*		-
Liczba zatrudnionych certyfikowanych specjalistów terapii uzależnień	8	8	8
Liczba zatrudnionych certyfikowanych instruktorów terapii uzależnień	3	3	3

Proces terapeutyczny realizowany jest w duchu wzajemnego szacunku i poszanowania godności ludzkiej. Kadra placówki podlega superwizji. Pracownicy ośrodka działają w oparciu o założenia kodeksu etyki terapeuty uzależnień. Tabela nr 22 przedstawia również liczbę zatrudnionych certyfikowanych specjalistów oraz instruktorów terapii uzależnień.

WNIOSKI I REKOMENDACJE:

W wyniku przeprowadzonej diagnozy stwierdzić można, że na terenie Gminy **występują problemy wynikające z używania alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz zjawiska przemocy domowej**, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 w następujących obszarach:

1. Dostępność i używanie alkoholu oraz substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy.

W ramach europejskiego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs" (ESPAD) przeprowadzonego w Kędzierzynie-Koźlu w 2024 roku poddano badaniu ankietowemu grupę uczniów w dwóch grupach wiekowych: 15-16 lat oraz 17-18 lat. Badania prowadzone są w celu monitorowania skali problemu używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, a także oceny czynników wpływających na ich rozpowszechnienie. Wyniki badań stanowią źródło informacji o zachowaniach ryzykownych młodych ludzi i są wykorzystywane do tworzenia planów i zadań oddziaływań profilaktycznych.

Jednoznacznie analizując polski raport badań z 2024 roku napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Ponadto wyniki badań alarmują, że picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem piło 59,7% piętnastolatków-szesnastolatków i 86,3% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości.

REKOMENDACJE:

- prowadzenie dalszych działań profilaktycznych skierowanych do uczniów, zmierzających do opóźnienia wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej oraz ograniczenia częstotliwości sięgania po alkohol i substancje psychoaktywne, w tym nowe substancje psychoaktywne, jak również w zakresie uzależnień behewioralnych,
- upowszechnienie informacji na temat konsekwencji nadużywania alkoholu przez młodzież i dorosłych,
- prowadzenie działań skierowanych do rodziców, mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych oraz przybliżenie im specyfiki wieku dojrzewania dzieci,
- włączenie rodziców w działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży, szczególnie uwrażliwienie ich na podawanie alkoholu dzieciom (z badań wynika, że miejscem inicjacji alkoholowej najczęściej jest dom rodzinny w trakcie rodzinnych uroczystości),

- prowadzenie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego,
- prowadzenie działań zmierzających do podniesienia świadomości społecznej na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz wzrostu odpowiedzialności za dzieci i młodzież (wzrost reakcji na sprzedaż alkoholu nieletnim),
- prowadzenie różnych działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta,
- edukacja sprzedawców napojów alkoholowych,
- zachęcanie młodzieży oraz nauczycieli do uczestnictwa w rekomendowanych programach profilaktycznych,
- zachęcanie nauczycieli do uczestnictwa w szkoleniach przygotowujących do realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych oraz propagowanie rekomendowanych programów, jako formy realizacji zajęć wychowawczych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych,
- realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, obejmujących promocję zdrowia psychicznego, promocję zdrowego stylu życia,
- działania informacyjne o szkodliwości środków odurzających i substancji psychotropowych,
- szkolenia z zakresu realizacji rekomendowanych programów profilaktyki uniwersalnej a także programu wczesnej interwencji adresowane do uczniów używających substancji psychoaktywnych,
- szkolenia edukacyjne oraz udział w konferencjach dotyczących problemu uzależniania od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

2. Duża liczba rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu i/lub narkotyków oraz dotkniętych problemem przemocy domowej.

Z informacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na terenie miasta w dalszym ciągu z pomocy ośrodka korzystają rodziny, w których występują problemy uzależnień oraz przemocy. Przyjąć zatem należy, że działania profilaktyczne są niezbędne, a mieszkańcy Gminy Kędzierzyn-Koźle nadal potrzebują różnych form wsparcia w obszarach problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz stosowania przemocy domowej.

Liczba spraw prowadzonych celem zobowiązania osób do poddania się leczeniu odwykowemu prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nadal utrzymuje się na wysokim poziomie.

Na wysokim poziomie utrzymuje się również liczba prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny „Niebieskich Kart".

Z danych Komendy Powiatowej Policji wynika, że liczba interwencji domowych jest stabilna ale nadal utrzymuje się na wysokim poziomie, w tym również interwencji, podczas których

policjanci odnotowują osoby będące pod wpływem alkoholu. Używanie substancji psychoaktywnych często skutkuje stosowaniem przemocy domowej oraz wystąpieniem różnych dysfunkcji wśród członków rodziny.

Na szczególną uwagę zasługuje niskie zainteresowanie Policyjnym Telefonem Zaufania czyli bardzo szybkiej, łatwej formy pomocy. Liczba telefonicznych porad i udzielonych informacji jest niska w stosunku do skali problemu dotyczącego spożywania alkoholu, jak również środków psychoaktywnych.

REKOMENDACJE:

- prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień oraz przemocą domową, gdzie prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne (których zadaniem jest kształtowanie właściwych postaw wśród podopiecznych) oraz zajęcia sportowe dla podopiecznych,
- prowadzenie projektów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin,
- organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc),
- prowadzenie punktów konsultacyjnych zarówno dla osób dotkniętych problemem uzależnienia od narkotyków, jak i problemem uzależnienia od alkoholu, dla osób współuzależnionych oraz osób doświadczających przemocy domowej,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego dla członków Klubu Integracji Społecznej/ Centrum Integracji Społecznej,
- współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych problemem uzależnień oraz przemocy domowej,
- podnoszenie kompetencji osób pracujących na rzecz rodzin dotkniętych problemem uzależnień oraz przemocy domowej,
- rozpowszechnianie informacji o sposobie pozyskiwania informacji dotyczących problemu alkoholowego i narkotykowego,
- prowadzenie działań kierowanych szczególnie do kobiet w zakresie skutków spożywania alkoholu w ciąży, jak również wprowadzenie oferty dla dzieci z FAS/FASD w zakresie diagnostyki, terapii oraz pomocy dla ich rodzin.

3. Dostępność do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dla ofiar i sprawców przemocy domowej.

W związku z brakiem odpowiedzi części podmiotów prowadzących działalność medyczną w obszarze leczenia osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych na kierowane zapytania, trudno w pełni określić skalę problemu. Świadczenia udzielane na terenie Kędzierzyna-Koźla realizowane są w ramach kontraktów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia. Według

posiadanej wiedzy, w dwóch spośród trzech zakładów prowadzących terapię uzależnień prowadzone są oddziały dzienne (NZOZ „B-MED" i NZOZ „SENSIMED"), jak również oferta terapeutyczna kierowana jest głównie do osób dorosłych. Na terenie miasta funkcjonuje punkt konsultacyjny dla rodzin z problemem alkoholowym i przemocy domowej, punkt konsultacyjny dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem od alkoholu oraz ich rodzin oraz punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem narkotykowym. Dodatkowo w ramach punktu konsultacyjnego dla osób dotkniętych problemem narkotykowym prowadzone są dwie grupy dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych – grupa wsparcia i grupa informacyjno-edukacyjna.

REKOMENDACJE:

- finansowanie programów terapeutycznych na poziomie ponadpodstawowym, w tym dla osób nieletnich,
- szkolenie realizatorów oraz finansowanie programów skierowanych do osób używających substancji psychoaktywnych problemowo, nie mających charakteru terapii takich jak np. „Fred" czy „Candis",
- pozyskiwanie specjalistów psychoterapii uzależnień lub szkolenie osób z terenu gminy w celu zwiększenia liczby specjalistów psychoterapii uzależnień,
- nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w celu rozszerzenia oferty o grupy wsparcia czy grupy o charakterze informacyjno-edukacyjnym, skierowane również do osób nieletnich.

4. Dostępność do napojów alkoholowych dla nieletnich.

W miesiącach październik-listopad 2021 roku przeprowadzono badanie społeczne dotyczące zbadania zjawiska sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim metodą „tajnego klienta". Badanie metodą „tajny klient" miało na celu sprawdzenie rzeczywistych rozmiarów zjawiska sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim na terenie miasta Kędzierzyn-Koźle. W ramach badania próby zakupu napojów alkoholowych dokonano w 100 punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta (80 sklepów i 20 lokali gastronomicznych). W każdym z punktów próba zakupu alkoholu miała miejsce dwukrotnie. Próby zakupu dokonywała młodo wyglądająca osoba (raz chłopak, raz dziewczyna), w każdej próbie zakupu udział brał również dorosły audytor, którego rolą było zwrócenie uwagi sprzedawcy o konieczności sprawdzenia wieku kupującego, w sytuacji gotowości sprzedaży alkoholu młodemu człowiekowi. Po zakończonej pierwszej serii badań, do właścicieli punktów w których doszło do sprzedaży alkoholu nieletniemu został wysłany list intencyjny. List informował o przeprowadzanym na terenie miasta badaniu oraz o tym, że ich punkt będzie powtórnie w nim uczestniczył. Właściciele sklepów i lokali

gastronomicznych zostali poproszeni o przeprowadzenie z pracownikami rozmów na temat odpowiedniego monitoringu sprzedaży alkoholu osobom, które mogą być nieletnie.

W wyniku zrealizowanego badania zjawiska sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim stwierdzono, że w 61% punktów sprzedaży alkoholu na terenie Kędzierzyna-Koźla, osoby nieletnie mogą zakupić alkohol. W 38,5% przypadków sprzedawcy zapytali z własnej inicjatywy młodo wyglądających audytorów o dowód osobisty i odmówili im sprzedaży alkoholu. Na 200 prób zakupu alkoholu wykonanych przez młodych audytorów, tylko 77 zakończyło się żądaniem okazania dowodu osobistego i odmową sprzedaży. W 16 przypadkach sprzedawcy pomimo wstępnego pytania o dowód, ostatecznie zgodzili się na sprzedaż alkoholu młodemu audytorowi. W pozostałych 107 przypadkach dorosły audytor podjął interwencje, które miały skłonić sprzedawców do weryfikacji wieku młodego audytora. W 40% przypadków interwencje te okazały się skuteczne i sprzedawca odstąpił od sprzedaży alkoholu osobie nieletniej. W 60% interwencje zostały zlekceważone, a sprzedawcy byli gotowi do dalszej sprzedaży alkoholu. Należy podkreślić także różnicę jeśli chodzi o wynik pierwszej i drugiej tury badania. W pierwszej turze sprzedawcy byli gotowi do sprzedaży alkoholu osobie nieletniej aż w 94% przypadków. W drugiej turze badań sprzedawcy byli gotowi do sprzedaży alkoholu nieletnim już tylko w 29% przypadków. Stwierdzono nieznaczną różnicę pomiędzy sprzedażą alkoholu nieletnim w lokalach gastronomicznych i sklepach. W lokalach gastronomicznych poproszono o dowód i odmówiono sprzedaży alkoholu w 42,5% przypadków, a w sklepach sprzedawcy uczynili to w 37,5% sytuacji. Alkohol dla nieletnich był najbardziej dostępny na stacjach benzynowych oraz supermarketach /dużych sklepach, gdzie o dowód odpowiednio pytano tylko w 25% i 33% przypadków.

REKOMENDACJE:

- prowadzenie działań zmierzających do podniesienia świadomości społecznej na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz wzrostu odpowiedzialności za dzieci i młodzież (spowodowanie podejmowania interwencji w sytuacjach sprzedaży alkoholu nieletnim),
- edukacja sprzedawców napojów alkoholowych,
- prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, szczególnie pod kątem sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim,
- monitorowanie zjawiska sprzedaży napojów alkoholowych, również poprzez prowadzenie badań społecznych,
- współpraca z Komendą Powiatową Policji oraz Strażą Miejską w zakresie przeciwdziałania sprzedaży alkoholu nieletnim,
- podejmowanie działań zmierzających do ograniczania liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta.

Standardy prowadzenia świetlicy socjoterapeutycznej przez placówki wsparcia dziennego

Świetlica socjoterapeutyczna jest alternatywną formą opieki nad dzieckiem w wieku szkolnym w jego najbliższym środowisku. Świetlice są placówkami wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych uzależnieniem od alkoholu i/lub narkotyków lub doświadczających przemocy domowej.

Podstawową misją świetlicy jest praca z dziećmi oraz rodzicami (opiekunami) wg założonego programu aktywizującego ich na rzecz własnego zdrowia i rozwoju. Świetlica współpracuje ze szkołą, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Program i metody pracy Świetlicy dostosowane są do zróżnicowanych potrzeb dzieci i rodziców.

Cele realizowane w Świetlicach:

1. Kształtowanie właściwych postaw społecznych, tworzenie warunków do samokontroli i samorealizacji w rozwoju psychofizycznym.
2. Kształtowanie umiejętności współżycia w grupie, umiejętności interpersonalnych, komunikacyjnych, asertywności.
3. Pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.
4. Podnoszenie poziomu wiedzy i przezwyciężanie trudności szkolnych w celu uzyskiwania przez dziecko lepszych wyników w nauce i promocji do klasy następnej, wyrównanie zaległości w nauce.
5. Zapewnienie opieki wychowawczej.
6. Zapoznanie dzieci i młodzieży z możliwościami zdrowego i pożytecznego organizowania sobie i innym wolnego czasu, przyswajanie dobrych nawyków w tym zakresie, przygotowania do podejmowania odpowiednich wyborów życiowych.
7. Motywowanie rodziców i opiekunów do podjęcia leczenia.

Warunki organizacyjne:

1. Warunki lokalowe:

1) Co najmniej dwa niezależne pomieszczenia:
   a) sala do zajęć informacyjno-edukacyjnych,
   b) sala do zajęć socjoterapii grupowej, indywidualnej i rodzinnej,
2) kuchenka lub przystosowany aneks kuchenny z możliwością przygotowywania prostych posiłków,
3) sanitariaty.

2. Podstawowe wyposażenie placówki, aby mogła spełniać funkcje Świetlicy:

1) Stoliki, krzesła, sprzęt audiowizualny;
2) Zestaw komputerowy z oprogramowaniem edukacyjnym;
3) Materace do prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych;
4) Elementarny sprzęt sportowy do prowadzenia zajęć sportowych.

3. Dni i godziny pracy:

Świetlica może być czynna od poniedziałku do soboty – nie dłużej niż 4 godziny dziennie za wyjątkiem okresu lipca – sierpnia oraz okresu ferii zimowych, kiedy dopuszcza się pracę świetlicy w wymiarze 8 godzin dziennie.

4. Kadra merytoryczna Świetlicy:

Świetlica powinna zatrudniać:

1) Wychowawców do prowadzenia zajęć informacyjno-edukacyjnych oraz sportowych;

2) Socjoterapeutów do prowadzenia grupowych zajęć socjoterapeutycznych z podopiecznymi Świetlicy, rodzicami (opiekunami);

3) Liczba zatrudnionych winna być uzależniona od liczebności dzieci w placówce;

Świetlica może również zatrudniać wolontariuszy na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

5. Kwalifikacja (nabór) dzieci do Świetlicy:

1) Do Świetlicy kierowane są dzieci z problemami wychowawczymi (problemami przystosowania) bez poważniejszych zaburzeń osobowości, pochodzące z rodzin zagrożonych chorobą alkoholową, narkotykową, nadużywających alkoholu oraz rodzin, w których panuje przemoc;

2) Podstawą do przyjęcia dziecka do Świetlicy jest skierowanie wystawione przez pedagoga szkolnego, pracownika ośrodka pomocy społecznej, poradnię psychologiczno-pedagogiczną i inne specjalistyczne placówki lub zgłoszenie rodziców;

3) Skierowanie lub zgłoszenie dziecka do Świetlicy powinno zawierać podstawowe informacje o przyczynach skierowania dziecka do placówki, sytuacji rodzinnej. W przypadku skierowań lub zgłoszeń, z których nie wynika bezpośrednio powód skierowania dziecka do placówki, pracownicy świetlicy sami powinni uzasadnić przyjęcie dziecka do świetlicy (np. na podstawie ustaleń ustnych z wychowawcą, pracownikiem socjalnym, dzielnicowym czy rodzicem).

Powyższe informacje winny być podstawą do opracowania indywidualnego planu pracy z dzieckiem, a także bieżącego kontaktu ze szkołą macierzystą dziecka oraz rodziną.

6. Dokumentacja Świetlicy:

1) **Świetlica powinna mieć opracowane następujące dokumenty**:
   a) Statut/ regulamin Świetlicy,
   b) harmonogram zajęć,
   c) roczny tematyczny program zajęć informacyjno-edukacyjnych,
   d) roczny tematyczny program zajęć socjoterapeutycznych,
   e) roczny tematyczny program zajęć sportowych,
   f) program pracy z rodzicami.

2) **Świetlica prowadzi dokumentację dotyczącą prowadzonych zajęć:**
   a) listy obecności podopiecznych na zajęciach,
   b) dziennik zajęć.

3) **Świetlica prowadzi dokumentację dotyczącą dziecka:**
   a) kartę ewidencyjną dziecka,
   b) indywidualną kartę pobytu dziecka w Świetlicy,
   c) indywidualny plan pracy z dzieckiem.

Załącznik Nr 3 do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

Tryb realizacji
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

Sposób realizacji	Jednostka realizująca Gminy	Podmiot współpracujący	Termin
1	2	3	4
I. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży **ZADANIA:**			
1. 1) Realizacja programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem programów znajdujących się w bazie programów rekomendowanych, 2) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką, przygotowanie do prowadzenia programów profilaktycznych w szczególności znajdujących się w bazie programów rekomendowanych, 3) Organizacja Przeglądu Profilaktycznego	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Oświaty i Wychowania Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Realizatorzy programów, jednostki organizacyjne Gminy, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne	2026-2029 r.
2. 1) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, 2) Organizacja Miniolimpiady dla dzieci i młodzieży uczestniczącej w pozalekcyjnych zajęciach sportowych.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Kultury i Sportu, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Realizatorzy programów, jednostki organizacyjne Gminy, organizacje pozarządowe.	2026-2029 r.
3. Szkolenie rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Realizatorzy programów, jednostki organizacyjne Gminy i inne.	2026-2029 r.
4. 1) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz obowiązujących przepisów prawnych, 2) Organizacja Konferencji Profilaktycznej.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Realizatorzy szkoleń, jednostki organizacyjne Gminy, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Urząd Wojewódzki.	2026-2029 r.
5. Prowadzenie kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem używania substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Biuro Informacji i Promocji Miasta Biuro Komunikacji Medialnej	Realizatorzy kampanii, jednostki organizacyjne Gminy, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Urząd Wojewódzki.	2026-2029 r.

Sposób realizacji	Jednostka realizująca Gminy	Podmiot współpracujący	Termin
1	2	3	4
II. Pomoc dzieciom i członkom rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej ZADANIA:			
1. 1) Wspieranie istniejących placówek wsparcia dziennego prowadzących świetlice socjoterapeutyczne oraz kluby młodzieżowe. 2) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego obejmujących opieką dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia i przemocy domowej. 3) Organizowanie spotkań integracyjnych dla podopiecznych placówek wsparcia dziennego. 4) Dożywianie dzieci i młodzieży będących pod opieką placówek wsparcia dziennego. 5) Wspieranie projektów socjoterapeutycznych kierowanych do dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu i/lub narkotyków i/lub przemocy domowej oraz ich rodzin.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	organizacje pozarządowe	2026-2029 r.
2.1) Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą domową oraz dla osób dotkniętych problemem narkotykowym, jak również zajęć informacyjno-edukacyjnych i grup wsparcia dotyczących szkodliwości substancji psychoaktywnych, 2) Prowadzenie działań skierowanych na pomoc rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową, 3) Prowadzenie działań skierowanych na pomoc dzieciom i rodzicom dotkniętym problemem FAS i FASD. 4) Wspieranie zatrudnienia socjalnego, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych lub innych form aktywizacji zawodowej dla członków Klubów Integracji Społecznej, 5) Wspieranie Centrów Integracji Społecznej.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe i inne	2026-2029 r.
3. Organizacja wypoczynku z programem profilaktycznym (alkohol, środki psychoaktywne, przemoc) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Oświaty i Wychowania	Biura turystyczne, agencje turystyczno-usługowe, ośrodki wczasowo-kolonijne, organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne gminy i inne.	2026-2029 r.

Sposób realizacji	Jednostka realizująca Gminy	Podmiot współpracujący	Termin
1	2	3	4
4. Szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocą domową i uzależnień behawioralnych.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	2026-2029 r.
III. Ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, NSP) oraz doświadczania lub stosowanie przemocy **ZADANIA:**			
1. 1) Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych, osób współuzależnionych oraz osób stosujących i doświadczających przemocy domowej, 2)Szkolenie specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień, 3) Szkolenie osób pracujących z osobami stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Podmioty prowadzące działalność leczniczą, realizatorzy szkoleń, jednostki organizacyjne Gminy, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne	2026-2029 r.
2. 1) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zespół pracujący z osobami nadużywającymi alkoholu i ich rodzinami), 2) Szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania picia szkodliwego, używania substancji psychoaktywnych i podejmowania interwencji, 3) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących działania alkoholu, nowych substancji psychoaktywnych i ryzyka szkód, 4) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących przemocy domowej. 3. 1) Organizacja konferencji oraz szkoleń zwiększających wiedzę pracowników jednostek pomocowych w zakresie narkomanii i substancji psychoaktywnych. 2) Udzielanie wsparcia merytorycznego instytucjom, placówkom i osobom zajmującym się problematyką narkomanii.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Sąd Rejonowy, Komenda Powiatowa Policji, biegli sądowi, podmioty prowadzące działalność leczniczą, realizatorzy kampanii, szkoleń, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Biuro Informacji i Promocji Miasta, Biuro Komunikacji Medialnej.	2026-2029 r.
IV. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych **ZADANIA:**			
1. 1) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków oraz projektów Uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie, 2) Przygotowywanie projektów uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie.	1.1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wydział Polityki	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Działalności Gospodarczej	2026-2029 r.

Sposób realizacji	Jednostka realizująca Gminy	Podmiot współpracujący	Termin
1	2	3	4
	Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Działalności Gospodarczej		
2. 1) Sprawowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych) kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 8 w.t.p.a, 2) Prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim, 3) Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów prawnych, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim.	2.1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 2) Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia 3) Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Wydział Działalności Gospodarczej, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Straż Miejska, Komenda Powiatowa Policji, agencje badawcze, instytuty badań, realizatorzy szkoleń, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne	2026-2029 r.
V.Zadania związane z diagnozą problematyki uzależnień i przemocy domowej na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle **ZADANIA:**			
Prowadzenie badań społecznych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Agencje badawcze, instytuty badań realizatorzy szkoleń, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne	2026-2029 r.

Kierownik Wydziału
Polityki Mieszkaniowej,
Spraw Socjalnych i Zdrowia
Maja Mrożek-Dobber

URZĄD MIASTA
Kędzierzyn-Koźle
ul. Piramowicza 32
47-200 Kędzierzyn-Koźle
Wydział Polityki Mieszkaniowej,
Spraw Socjalnych i Zdrowia
tel./fax 77/40 50 317

Kędzierzyn-Koźle, 03.09.2025 r.

PMS. 0007.5.2025

Uzasadnienie
do projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych.

W art. 4^1 ust. 1 ww. ustawy wyszczególniono zadania własne, jakie powinna realizować gmina w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Do zadań tych należą:

1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Ponadto na podstawie art. 10 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wyszczególniono zadania własne gminy, do zadań tych należą:

1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Kwota na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 zostanie zabezpieczona w budżecie miasta na lata 2026-2029. Na realizację Gminnego Programu przeznaczone są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300ml. Projektowana uchwała będzie miała skutki finansowe, które zostaną ujęte w budżecie miasta na lata 2026-2029.

Zgodnie z art. 4^1 ust. 2b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

Mając na uwadze powyższe, podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 rok jest zasadne.

Z realizacji uchwały Wydział złoży sprawozdanie w trybie określonym w § 41 ust. 15 Regulaminu Organizacyjnego.

PREZYDENT MIASTA
Sabina Nowosielska

Kierownik Wydziału
Polityki Mieszkaniowej,
Spraw Socjalnych i Zdrowia
Maja Mrożek-Dobber

Kędzierzyn-Koźle, 18.09.2025 r.

PMS.0007.5.2025

Sprawozdanie

z konsultacji projektu uchwały Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

1. **Podstawa prawna**
   Art. 5 ust. 2 pkt 3 oraz art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057).

2. **Termin ogłoszenia konsultacji**
   Konsultacje zostały ogłoszone w dniu 10 września 2025 r.

3. **Termin przeprowadzenia konsultacji**
   W dniach od 11 września do 17 września 2025 r. Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle zarządzeniem nr 444/PMS/2025 z dnia 10 września 2025 r., przedstawiła do konsultacji poprzez opublikowanie na stronie podmiotowej Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle w Biuletynie Informacji Publicznej projektu uchwały Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029.

4. **Cel przeprowadzenia konsultacji**
   Celem konsultacji było zebranie opinii i uwag organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, dotyczących projektu uchwały Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029.

5. **Forma przeprowadzenia konsultacji**
   Organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego mogły złożyć uwagi i wnioski, na formularzu stanowiącym załącznik do uchwały Nr LXIII/701/10 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, za pomocą poczty elektronicznej na adres justyna.goralska@kedzierzynkozle.pl, za pośrednictwem usługi e-Doręczenia lub platformy ePUAP lub pisemnie w siedzibie Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle, ul. Piramowicza 32, 47-200 Kędzierzyn-Koźle.

Gmina Kędzierzyn-Koźle
ul. Grzegorza Piramowicza 32
47-200 Kędzierzyn-Koźle
NIP: 749-20-55-601

Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle
tel. +48 77 40 50 338
fax +48 77 40 50 385
e-mail: prezydent@kedzierzynkozle.pl

6. **Uwagi i wnioski do konsultowanego projektu aktu prawa miejscowego**
   W wyznaczonym terminie konsultacji organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego nie złożyły żadnych uwag i wniosków do projektu uchwały.

7. **Stanowisko Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle**
   Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle wobec braku zgłoszonych uwag i wniosków, kieruje projekt uchwały Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 pod obrady Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle w brzmieniu poddanym konsultacjom.
   Niniejsze sprawozdanie wraz ze stanowiskiem Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle przedkłada się do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie podmiotowej Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle i dołącza się do projektu aktu normatywnego przedkładanego Radzie Miasta.

PREZYDENT MIASTA

Sabina Nowosielska

Zastępca Kierownika Wydziału
Polityki Mieszkaniowej
Spraw Socjalnych i Zdrowia
Agnieszka Stein

Gmina Kędzierzyn-Koźle
ul. Grzegorza Piramowicza 32
47-200 Kędzierzyn-Koźle
NIP: 749-20-55-601

Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle
tel. +48 77 40 50 338
fax +48 77 40 50 385
e-mail: prezydent@kedzierzynkozle.pl

Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle

Or.0053.132.2025

URZĄD MIASTA
Kędzierzyn-Koźle
Wpł. dn. 22-09-2025
Biuro Rady Miasta
ul. Grzegorza Piramowicza 32

Kędzierzyn-Koźle, 22 września 2025 r.

Przewodniczący Rady Miasta
Kędzierzyn-Koźle

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 20285 r. poz. 1153) wnoszę o wprowadzenie do porządku obrad właściwej komisji stałej oraz sesji Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle zwołanej w październiku 2025 r., projektu uchwały Rady Miasta:

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029, wraz ze sprawozdaniem z przeprowadzonych konsultacji niniejszego projektu uchwały oraz stanowiskiem Prezydenta Miasta sformułowanym w wyniku tych konsultacji.

PREZYDENT MIASTA
Sabina Nowosielska

Gmina Kędzierzyn-Koźle
ul. Grzegorza Piramowicza 32
47-200 Kędzierzyn-Koźle
NIP: 749-20-55-601

SEKRETARZ MIASTA
Zbigniew Romanowicz

Kędzierzyn-Koźle
50-lecie miasta

Prezydent Miasta
tel. +48 77 40 50 338
fax +48 77 40 50 385
e-mail: prezydent@kedzierzynkozle.pl